

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van contactonderzoek in het kader van COVID-19

Principiële goedkeuring

Samenvatting

Het besluit van de Vlaamse Regering geeft uitvoering aan het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van contactonderzoek in het kader van COVID-19.

Dit besluit regelt:

- de organisatie van het samenwerkingsverband van externe partners;
- de meldingsplicht, vermeld in artikel 44, §3, van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid;
- het inhoudelijk en financieel verslag dat het samenwerkingsverband van externe partners moet bezorgen;
- de organisatorische en technische beveiligingsmaatregelen die het samenwerkingsverband moet nemen voor de verwerking van persoonsgegevens door het contactcentrum.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Voorliggend besluit van de Vlaamse Regering kadert in het beleidsveld "preventieve gezondheidszorg".

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het decreet tot organisatie van contactonderzoek in het kader van COVID-19, waaraan voorliggend besluit van de Vlaamse Regering uitvoering geeft, werd op 20 mei 2020 goedgekeurd door het Vlaams Parlement.

Over dit ontwerp van besluit werd, omwille van de absolute spoedeisendheid, geen advies ingewonnen van de Inspectie van Financiën.

Over dit ontwerp van besluit werd, omwille van de absolute spoedeisendheid, geen wetgevingstechnisch- en taalkundig advies ingewonnen.

Bovenstaande adviezen werden niet ingewonnen omwille van de dringende noodzakelijkheid waarmee dit besluit moet worden genomen. De coronamaatregelen zijn versoepeld door de Nationale Veiligheidsraad. Daardoor neemt het fysiek contact tussen personen verder toe. De nodige maatregelen moeten genomen worden om een verdere verspreiding van COVID-19 tegen te gaan om een heropflakking en een tweede piek, waarbij de ziekenhuizen en de eerste lijn overbelast worden, tegen te gaan.

Een van de essentiële maatregelen om een verdere verspreiding van COVID-19 tegen te gaan is het uitvoeren van een contactopsporing, zodat de personen die in contact zijn gekomen met (vermoedelijke) COVID-19 besmette personen zo snel mogelijk kunnen worden opgespoord, om hen de nodige aanbevelingen te kunnen bezorgen en om toe te zien op de naleving van deze maatregelen.

Dit besluit geeft uitvoering aan het decreet van 29 mei 2020 houdende organisatie van contactonderzoek in het kader van COVID-19.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Op 11 maart 2020 heeft de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) het SARS-CoV-2 virus uitgeroepen tot een pandemie. Het SARS-CoV-2 virus is een zeer besmettelijk virus dat de ziekte COVID-19 veroorzaakt en dat voornamelijk voor ouderen en personen met een medische voorgeschiedenis ernstige medische problemen veroorzaakt of dodelijk kan zijn.

Ook België blijft niet gespaard van deze pandemie en in het kader van de COVID-19 gezondheidscrisis en om een verdere verspreiding van de ziekte COVID-19 tegen te gaan, werd daarom een Nationale Veiligheidsraad opgericht, waarin de vertegenwoordigers van de federale overheid en de deelstaten overleg plegen om op elkaar afgestemde maatregelen te nemen om de verdere verspreiding van COVID-19 te beperken.

In de loop van de voorbije maanden werden zowel door de federale overheid als door de Vlaamse Regering verschillende maatregelen genomen om de verspreiding van COVID-19 tegen te gaan. Die maatregelen hadden voornamelijk tot doel om fysieke contacten tussen personen te minimaliseren tot het noodzakelijke, om op die manier de verspreiding van COVID-19 in tegen te gaan.

De COVID-19 crisis is ondertussen een nieuwe fase ingegaan, waarbij het aantal ziekenhuisopnames en het aantal sterftegevallen door COVID-19 een dalende trend aanneemt. Om die reden heeft de Nationale Veiligheidsraad op 24 april 2020, na advies van de Groep van Experts belast met de Exit-Strategie (GEES) een plan opgesteld waarin de toegelaten fysieke contacten tussen de personen geleidelijk aan versoepeld worden en de "lock-down light" wordt afgebouwd (de "exit-strategie").

Het versoepelen van de maatregelen, waardoor er opnieuw meer fysiek contact tussen personen is, brengt uiteraard ook het risico met zich mee dat het aantal gevallen van COVID-19 opnieuw kan toenemen. Het is dus noodzakelijk dat ook in deze fase de nodige maatregelen worden genomen om een verdere verspreiding van COVID-19 tegen te gaan.

Een van die maatregelen is het vroegtijdig opsporen van personen die besmet zijn met COVID-19, of waarvan er een vermoeden bestaat dat zij besmet zijn met COVID-19, om aan die personen de nodige aanbevelingen te kunnen geven (thuisisolatie, telewerken, ...) om te vermijden dat die personen andere personen besmetten met het SARS-CoV-2 virus.

Gezien de besmettelijkheid van het SARS-CoV-2 virus, is het ook nodig om na te gaan met welke personen de besmette of vermoedelijk besmette persoon in contact is geweest ('contactopsporing'), zodat ook aan die personen de nodige aanbevelingen kunnen worden gegeven (zich laten testen, contacten beperken,...) om een verdere verspreiding van COVID-19 te voorkomen.

In dit kader werd door de federale overheid bij Sciensano een databank opgericht, die tot doel heeft om informatie te verzamelen over de personen die (vermoedelijk) besmet zijn met COVID-19 en over de personen die in contact zijn gekomen met de (vermoedelijk) besmette persoon.

Het koninklijk besluit nr. 18 van 4 mei 2020 tot oprichting van een databank bij Sciensano in het kader van de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19 voorziet onder meer in contactcentra die de (vermoedelijke) COVID-19 besmette persoon gaan contacteren, om de personen waarmee die contact heeft gehad te kunnen opsporen en contacteren. Het koninklijk besluit bepaalt duidelijk dat het Agentschap Zorg en Gezondheid verwerkingsverantwoordelijke is voor de verwerkingen van persoonsgegevens door dit contactcentrum.

Gezien het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid onvoldoende basis biedt om een dergelijk contactcentrum op te richten wordt bij het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van contactonderzoek in het kader van COVID-19 de basis gelegd voor de organisatie van een contactcentrum dat belast is met de opsporing van (vermoedelijk) COVID-19 besmette personen en de personen waarmee ze in contact zijn geweest. Op die manier kan de contactopsporing plaatsvinden. Daarbij maakt dit contactcentrum gebruik van de databank die met dit doeleinde bij Sciensano werd opgericht.

Voorliggend voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering geeft uitvoering aan het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van contactonderzoek in het kader van COVID-19.

Voor de omschrijving van de meldingsplicht, van de categorieën van persoonsgegevens en de bewaartermijnen, wordt maximaal aansluiting gemaakt bij de bepalingen van het koninklijk besluit nr. 18 van 4 mei 2020. Op die manier wordt de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap met betrekking tot het preventieve gezondheidsbeleid uitgevoerd door de Vlaamse Gemeenschap, maar wordt in het kader van de coronacrisis alles in verband met de verplichte melding, zoals ook interfederaal afgesproken, op de federale databank afgestemd.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1 omschrijft de definities.

Artikel 2 bepaalt dat het contactcentrum belast wordt met het contactonderzoek, met name het opsporen en begeleiden van de personen, vermeld in artikel 3 van het decreet van 29 mei 2020.

Concreet gaat het over de personen met een bevestigde of vermoedelijke diagnose van COVID-19 of van personen die mogelijk een risicodragend contact hebben gehad met een persoon die besmet is met COVID-19 of die vermoedelijk besmet is met COVID-19. Het samenwerkingsverband wordt door de Vlaamse Regering aangesteld met toepassing van de wetgeving met betrekking tot de overheidsopdrachten.

De hoofdcategorieën van de personeelsleden van het samenwerkingsverband worden omschreven, en ook de bevoegdheid van het Agentschap Zorg en Gezondheid om de functiebeschrijvingen van die verschillende categorieën van personeelsleden te bepalen.

Artikel 3 van het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering stelt dat het Agentschap Zorg en Gezondheid de verantwoordelijke voor de verwerking is als vermeld in de algemene verordening gegevensbescherming en dat het agentschap conform die verordening een verwerkingsovereenkomst sluit.

Artikel 4 bepaalt de inhoud van het inhoudelijk en financiële verslag dat door het samenwerkingsverband van externe partners aan het agentschap bezorgd moet worden.

Dit artikel bepaalt eveneens de termijn waarbinnen het inhoudelijk en financieel verslag aan het agentschap moet worden bezorgd.

Het inhoudelijk verslag en het financiële verslag worden door het agentschap aan de Vlaamse Regering bezorgd via mededeling.

Artikel 5 bepaalt de organisatorische en technische beveiligingsmaatregelen die het samenwerkingsverband van externe partners minstens moet nemen voor de verwerking van persoonsgegevens door het contactcentrum.

Er wordt onder andere bepaald dat de medewerkers van het contactcentrum moeten gebonden zijn door een geheimhoudingsverklaring.

Er wordt een veiligheidsteam samengesteld, bestaande uit functionarissen voor gegevensbescherming van alle externe partners, van het Agentschap Zorg en Gezondheid, van Sciensano en van Smals. Het samenwerkingsverband van externe partners moet het veiligheidsteam raadplegen bij gegevensuitwisseling, het vaststellen van de technische en organisatorische maatregelen ter bescherming van de persoonsgegevens die genomen moeten worden, bij de definiëring en uitvoering van nieuwe verwerkingen en bij aanpassingen aan de bestaande verwerkingen.

Verder worden de technische en organisatorische maatregelen geaudit en moet het contactcentrum ervoor zorgen dat iedere persoon die zij contacteren of bezoeken minstens kennis heeft kunnen nemen van de informatie betreffende de verwerking van de persoonsgegevens die wordt opgelegd door de algemene verordening gegevensbescherming (doel, rechtsgrond,...) en van de rechten van de betrokkenen en hoe ze die kunnen uitoefenen.

De lijst van technische en organisatorische maatregelen opgenomen in het artikel 5 is geen exhaustieve lijst. Het samenwerkingsverband van externe partners zal alle technische en organisatorische maatregelen moeten nemen om een veilige verwerking van de persoonsgegevens te garanderen.

Artikel 6 bepaalt hoe de meldingsplichtige personen, vermeld in artikel 45, §3, van het decreet van 21 november 2003, de melding aan de databank van Sciensano moeten doen en binnen welke termijn.

Artikel 7 bevat de inwerkingtredingsbepaling het besluit. Het ontwerp treedt in werking op 11 mei 2020.

Artikel 8 omschrijft de uitvoeringsbepaling.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Over dit voorontwerp van besluit werd, omwille van de absolute spoedeisendheid, geen advies ingewonnen van de Inspectie van Financiën.

Het voorontwerp van besluit heeft op zich geen budgettaire impact op de begroting van de Vlaamse overheid.

De financiële impact zit wel vervat in de procedure tot aanduiden van het samenwerkingsverband van externe partners, met toepassing van de wetgeving op de overheidsopdrachten.

Voor die budgettaire impact wordt verwezen naar de beslissing van de Vlaamse Regering van 5 mei 2020 (VR 2020 0505 DOC 0446/1 en DOC 0446/14).

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

De impact van voorliggend besluit van de Vlaamse Regering wordt opgevangen binnen het bestaand personeelskader van het Agentschap Zorg en Gezondheid.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen rechtstreekse weerslag op de lokale en de provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na de principiële goedkeuring van het voorontwerp van besluit wordt het advies ingewonnen van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens.

Na verwerking van dit advies wordt het ontwerp van besluit voorgelegd aan de Vlaamse Regering voor definitieve goedkeuring.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het voorontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van contactonderzoek in het kader van COVID-19;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens in te winnen.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE